(יט) **אֶלָּא אִם כֵּן הִקְדִּים** (יא) [יא] **דִּינָר** (כ) **אוֹ שֶׁנָּשָׂא וְנָתַן בְּיָד.** הַגָּהּ: (כא) וְאָסוּר לִקְנוֹת חָמֵץ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּפֶסַח, (כב) אֲפִלּוּ בִּמְעוֹתָיו (יב) [יב] (כג) שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי (ריב"ש סימן ת"א): **ז * אָסוּר לְהַשְׂכִּיר** (יג) [יג] **כְּלִי לְאֵינוֹ**

י טור, מִפְּנֵי שֶׁרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל אִסּוּר שֶׁלֹּא יִבָּקַע הַכֶּלִי.

בְּאֵר הֵיטֵב

וְכֵן עִקָּר. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט). אֲבָל הַבַּ"ח (ס"ג) וּשְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ב) וְחֹק יַעֲקֹב (ס"ק יא) פָּסְקוּ כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה לְהַחְמִיר: **(יא) דִּינָר.** וְדַוְקָא שֶׁהַדִּינָר עֲדַיִן בְּעַיִן בְּיַד הַחֶנְוָנִי בְּשָׁעָה שֶׁאוֹכֵל. וְאִם לֹא הִקְדִּים לוֹ דִּינָר, מֻתָּר לוֹמַר תֵּן לַפּוֹעֲלִים חָמֵץ וַאֲנִי פּוֹרֵעַ. וְאִם כֵּן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ תִּינוֹק וְצָרִיךְ לִשְׁתּוֹת חָמֵץ, מֻתָּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי תֵּן לוֹ לִשְׁתּוֹת חָמֵץ וַאֲנִי פּוֹרֵעַ, אֲבָל הוּא לֹא יִקַּח הֶחָמֵץ בְּיָדוֹ, וּבַחֹק יַעֲקֹב (שם) כָּתַב שֶׁלֹּא יֹאמַר וַאֲנִי פּוֹרֵעַ. וְעַיֵּן בַּ"ח (שם). וּבְחוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה הַכֹּל שָׁרִי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג), עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בַּמָּגֵן אַבְרָהָם סוֹף סִימָן שמ"ג (שם) וּבִתְשׁוּבַת נַחֲלַת שִׁבְעָה סִימָן י"ד, וְעַיֵּן שׁוּ"ת בַּ"ח סִימָן [ק]מ"ג. וּמִכָּל מָקוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה עֲשָׂרָה לְהַפְסִיק, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ. חֹק יַעֲקֹב (שם), עַיֵּן שָׁם: **(יב) שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי.** דְּאֵין שְׁלִיחוּת לְאֵינוֹ יְהוּדִי, וְנִמְצָא הַיִּשְׂרָאֵל קוֹנֶה אוֹתָם, וְעוֹד דְּאִיכָּא לְמֵחַשׁ שֶׁמָּא יֹאכַל מִמֶּנּוּ, וְעוֹד דְּנִרְאֶה דְּרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): **ז (יג) כְּלִי.** הַטַּעַם שֶׁרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁיִּשָּׁאֵר וְיִתְקַיֵּם הֶחָמֵץ בְּתוֹכוֹ, שֶׁאִם יִטֹּל הֶחָמֵץ מֵהַקְּדֵרָה בְּעוֹדֶנָּה עַל גַּבֵּי הָאוּר יִבָּקַע הַכְּלִי אֵצֶל הָאוּר, וְאִם כֵּן נֶהֱנֶה מֵחָמֵץ, אֲבָל בְּתַנּוּר לֹא שַׁיָּךְ זֶה. וְעוֹד כֵּיוָן שֶׁהַכְּלִי עַצְמוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה, שֶׁהַקְּדֵרָה בָּלוּעַ מֵחָמֵץ, אָסוּר לְהַשְׂכִּירָהּ לְכַתְּחִלָּה,

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ו [יא] דִּינָר. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת בַּ"ח סִימָן קמ"ג שֶׁלְּדַעַת הַטּוּר אָסוּר לִפְסֹק עִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי קֹדֶם הַפֶּסַח שֶׁיֹּאכְלוּ עִמּוֹ עֲבָדָיו וְשִׁפְחוֹתָיו הָאֵינָם יְהוּדִים בְּפֶסַח, אַף שֶׁאוֹמֵר כֵּן קֹדֶם פֶּסַח, שֶׁפִּרְעוֹן כָּל יוֹם וָיוֹם הוּא, וְנִמְצָא פּוֹרֵעַ חוֹבוֹ מֵאִסּוּרֵי הֲנָאָה. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תמ"ה סָעִיף קָטָן ג' בְּבַאֵר הֵיטֵב בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הַבַּ"ח בָּזֶה. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּחוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה שָׁרִי, עַיֵּן בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב' סִימָן (ט') [ט"ו] שֶׁכָּתַב שֶׁאַף בְּיֵשׁ בּוֹ סַכָּנָה לֹא יִתֵּן לוֹ הֶחָמֵץ בִּיחִידִי, דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִנֵּיהּ, וּכְהַאי גַּוְנָא אָמְרִינַן לְעִנְיַן קְרִיאָה לְאוֹר הַנֵּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן שְׁנַיִם מַדְכְּרִי אַהֲדָדֵי, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף קָטָן ט"ו כָּתַבְתִּי כְּהַאי גַּוְנָא מִשּׁוּ"ת שַׁעַר אֶפְרַיִם (סי' ז), וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט דְּדַוְקָא אִם אַחֵר מְזֻמָּן לְפָנָיו מִיָּד, דְּדָבָר פָּשׁוּט דְּבִמְקוֹם סַכָּנָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּלֹא אִחוּר אַף לְדַעַת הָרַמָ"א בְּסִימָן שכ"ח (סי"ב), עַיֵּן שָׁם, וְגַם יֵשׁ לוֹמַר דְּבִכְהַאי גַּוְנָא שֶׁאֵינוֹ רַק חֲשָׁשׁ בְּעָלְמָא פְּשִׁיטָא שֶׁהַזָּרִיז מְשֻׁבָּח: **[יב] שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשׁוּ"ת בֵּית אֶפְרַיִם (או"ח) סִימָן כ"ט מִדִּבְרֵי הָרִיבַ"ש סִימָן ת"א, וּבְמַה שֶּׁכָּתַב עָלָיו הַמִּשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ (חמץ ומצה פ"ד ה"ג), וְשָׁם מְבֹאָר דְּאִם עָבַר הַיִּשְׂרָאֵל וְקָנָה הֶחָמֵץ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּפֶסַח וְהוּא רוֹצֶה לִתְּנוֹ לוֹ בְּפֶסַח, פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם כְּבָר עָבַר הַפֶּסַח וְרוֹצֶה לִתְּנוֹ לוֹ אַחַר הַפֶּסַח יֵשׁ לְצַדֵּד לְהַתִּיר, עַיֵּן שָׁם: **ז [יג] כְּלִי.** וְכָתַב בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב' סִימָן ט"ו בְּיִשְׂרְאֵלִים שֶׁמָּכְרוּ חֲמֵצָם לְאֵינוֹ יְהוּדִי, וּבְחֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח גָּבְרוּ הַמַּיִם וּמִתְיָרְאִים שֶׁיִּשְׁטְפוּ הַמַּיִם הַכֹּל וְיֵלֵךְ לְאִבּוּד, רַשָּׁאִים לִשְׁלֹחַ אַחַר הָאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁקָּנָה הֶחָמֵץ, וְלוֹמַר לוֹ שֶׁיַּצִּיל אֶת שֶׁלּוֹ לְקַחְתּוֹ לְחֶדֶר אַחֵר שֶׁלֹּא יִשְׁטְפוּ הַמַּיִם, וְאִם אֵין שָׁם אוֹתוֹ אֵינוֹ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכַנַּ"ל. וְאִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשֵׂאתוֹ לַחוּץ, וּבְעַל כָּרְחוֹ צָרִיךְ הָעַכּוּ"ם לְהָבִיא הֶחָמֵץ לְבֵיתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּלְהַאֲכִילוֹ שָׁם, יֵשׁ לוֹ לוֹמַר לְהָעַכּוּ"ם שֶׁיְּקַבֵּץ הֶחָמֵץ הַנִּשְׁאָר וְיִשָּׂאֶנּוּ לְבֵיתוֹ, וּכְשֶׁיִּצְטָרֵךְ לֶאֱכֹל עוֹד הַפַּעַם יַחֲזֹר וִיבִיאֶנּוּ וְיַאֲכִילֶנּוּ. וְאִם אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא נָכְרִי עַל כָּל פַּעַם וּפַעַם, יֵשׁ לְהָקֵל שֶׁיַּשְׁאִיר הָעַכּוּ"ם חָמֵץ בְּבֵיתוֹ כְּדֵי שֶׁיַּסְפִּיק לַתִּינוֹק לְכַמָּה פְּעָמִים, וְיֹאמַר בְּפֵרוּשׁ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לִקְנוֹת אֶת הֶחָמֵץ א[דְּאִי לָאו הָכִי קָנֵי לֵיהּ רְשׁוּתוֹ] וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תמ"ח (ס"ב). וִיצַוֶּה לְקָטָן שֶׁיַּאֲכִיל לַתִּינוֹק אֲבָל הוּא בְּעַצְמוֹ אֵין לוֹ לְהַאֲכִילוֹ, חֲדָא דְּאָסוּר לְכַתְּחִלָּה לִגַּע בּוֹ וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תמ"ו (סק"ט), וְעוֹד מִשּׁוּם לְתָא דְּקִנְיָן. וְאִם יָכוֹל לְהַטְמִין הֶחָמֵץ בְּמָקוֹם שֶׁמֻּנָּח חֲמֵצוֹ הַמָּכוּר, יַטְמִינוֹ שָׁם וְיִשָּׂא הַתִּינוֹק לְשָׁם לֶאֱכֹל, וְאִם לֹא, יַעֲשֶׂה מְחִצָּה עֲשָׂרָה בִּפְנֵי הֶחָמֵץ וְעַל כָּל פָּנִים יִכְפֶּה עָלָיו כְּלִי. וְכָל זֶה אִם אֵין הַתִּינוֹק מְסֻכָּן לָזֶה, דִּבְיֵשׁ סַכָּנָה אֵין צָרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּכָל זֶה, כְּדֵי לְמַהֵר בַּאֲכִילָתוֹ וּכְדִלְעֵיל סִימָן שכ"ח (סי"ב): **(יט) אֶלָּא אִם כֵּן הִקְדִּים לוֹ דִּינָר.** לַחֶנְוָנִי, וְצִוָּהוּ לָתֵת מְזוֹנוֹת לְעַבְדּוֹ כְּשֶׁיָּבוֹא, אָז הֲוָה לֵיהּ כְּמַאֲכִילוֹ בְּיָדַיִם הֶחָמֵץ שֶׁהַחֶנְוָנִי הוּא שְׁלוּחוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, וּבָזֶה אָסוּר (לב) אֲפִלּוּ אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּוַדַּאי שֶׁיִּקְנֶה חָמֵץ. וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן קל"ב סָעִיף ד' שֶׁכָּתַב, דְּגַם בְּהִקְדִּים לוֹ דִּינָר אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא אִם כֵּן כְּשֶׁאָמַר לוֹ יְהֵא דִּינָר זֶה בְּיָדְךָ עַד שֶׁתִּתֵּן לְהַפּוֹעֵל שֶׁלִּי, אֲבָל אִם הִרְשָׁהוּ לְהוֹצִיאוֹ עַכְשָׁו בְּהוֹצָאָה, מֻתָּר, דִּבְשָׁעָה שֶׁנּוֹתֵן לְהַפּוֹעֵל אֵין כָּאן דִּינָר שֶׁיִּקְנֶה לְבַעַל הַבַּיִת, אֲבָל כַּמָּה (לג) אַחֲרוֹנִים חָלְקוּ עָלָיו וְהִסְכִּימוּ דְּאָסוּר בְּכָל גַּוְנֵי. וְדַע דְּהִקְדִּים לוֹ דִּינָר, לָאו דַּוְקָא, (לד) דְּהוּא הַדִּין אִם נָתַן לוֹ דִּינָר בְּשָׁעָה שֶׁנָּתַן הַחֶנְוָנִי הֶחָמֵץ לְעַבְדּוֹ דְּגַם כֵּן אָסוּר, וְלֹא אָתֵי בָּזֶה לְמַעוּטֵי רַק אִם פָּרַע לוֹ לְאַחַר זְמַן: **(כ) אוֹ שֶׁנָּשָׂא וְנָתַן בְּיָד.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁבַּעַל הַבַּיִת בְּעַצְמוֹ לָקַח הֶחָמֵץ מִן הַחֶנְוָנִי הָעַכּוּ"ם לְצֹרֶךְ עַבְדּוֹ וּנְתָנוֹ לוֹ, וּבָזֶה אֲפִלּוּ (לה) לֹא נָתַן לוֹ מָעוֹת כְּלָל אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר, דְּקָנָה הֶחָמֵץ בִּמְשִׁיכָתוֹ מִן הָעַכּוּ"ם: **(כא) וְאָסוּר לִקְנוֹת וְכוּ'.** דְּאִיכָּא (לו) לְמֵחַשׁ שֶׁמָּא יֹאכַל מִמֶּנּוּ, וְעוֹד (לז) דְּהוּא רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל הֶחָמֵץ, וְעוֹד דְּהָא אֵין שְׁלִיחוּת לָעַכּוּ"ם, וְנִמְצָא דְּהַיִּשְׂרָאֵל קוֹנֶה אוֹתָם (לח) וְעוֹבֵר בְּבַל יֵרָאֶה, (לט) וַאֲפִלּוּ אֵינוֹ מוֹשֵׁךְ הֶחָמֵץ מֵרְשׁוּת הַמּוֹכֵר אֶלָּא נוֹתֵן לוֹ דָּמִים בִּלְבַד בְּפֶסַח, גַּם כֵּן אָסוּר, לְפִי שֶׁיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל קוֹנֶה מִטַּלְטְלִין מֵעַכּוּ"ם בְּכֶסֶף בִּלְבַד: **(כב) אֲפִלּוּ בִּמְעוֹתָיו וְכוּ'.** וּמִכָּל מָקוֹם אִם לֹא כִּוֵּן לִקְנוֹתוֹ לְעַצְמוֹ וְגַם לֹא קִבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת (מ) כְּלָל, יֵשׁ לְצַדֵּד לְהָקֵל בַּאֲכִילָה וּבַהֲנָאָה לְאַחַר הַפֶּסַח, כֵּן כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים (א"א סק"י). וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (ס"ק יב): **(כג) שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי.** וְכֵן אָסוּר לוֹמַר לָעַכּוּ"ם (מא) בְּחֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח שֶׁיִּקְנֶה חָמֵץ בִּשְׁבִילוֹ, וַאֲפִלּוּ לֹא יִמְשֹׁךְ הֶחָמֵץ לְתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּיֵשׁ שְׁלִיחוּת לְעַכּוּ"ם לְחֻמְרָא. וּבְדִיעֲבַד אִם קָנָה וְלֹא מָשַׁךְ לִרְשׁוּתוֹ, אֵין לֶאֱסֹר לְאַחַר הַפֶּסַח [מֵחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר, עַיֵּין שָׁם]. כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יב), בְּעַכּוּ"ם שֶׁקּוֹנֶה מֵעַכּוּ"ם תְּבוּאָה שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָהּ קְצָת חֲמוּצִים, שָׁרִי לְיִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת סַרְסוּר בֵּינֵיהֶם, כִּי לֹא בְּעַד הַחֲמוּצִים הוּא נוֹתֵן דָּמִים. אִם הָיְתָה בֶּהֱמַת עַכּוּ"ם טְעוּנָה חָמֵץ, (מב) מֻתָּר לְפָרְקָהּ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, דְּאַף דְּהָעַכּוּ"ם מַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה עֲבוּר זֶה [וְזֶה מִקְּרֵי בְּעָלְמָא כְּרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל חָמֵץ

בֵּאוּר הֲלָכָה

חוֹב כִּכָּרוֹת, וְלֹא שֶׁהַכִּכָּרוֹת גּוּפָא הֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ קֹדֶם שֶׁבָּאוּ לִרְשׁוּתוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ד). וְכֵן מָצָאנוּ בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר (ד"ה ישראל וכו'), עַיֵּן שָׁם:

ז * אָסוּר לְהַשְׂכִּיר כְּלִי. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כד), טַעַם הַטּוּר מִשּׁוּם רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ. **וְיֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין אַחֲרוֹנִים אִם דַּוְקָא בִּשְׂכִירוּת, אוֹ אֲפִלּוּ בִּשְׁאֵלָה נַמִּי אִיכָּא אִסּוּר רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ,** עַיֵּן בַּחֹק יַעֲקֹב (ס"ק יב) וּבַמְּקוֹר חַיִּים (חי' ס"ק יא):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לב) הַגְּרַ"ז (סכ"ג), וְכֵן מַשְׁמַע בַּגְּמָרָא (ע"ז סג:) דְּקָאָמַר 'חוֹשֵׁשׁ' וְכוּ': **(לג)** שַׁ"ךְ (יו"ד שם ס"ק לא) טַ"ז (סק"ח) וּפְרִי חָדָשׁ (כאן ס"ב), וְכֵן נוֹטָה שָׁם דַּעַת הַגְּרָ"א בְּבֵאוּרוֹ (ס"ק כט), דְּלֹא כַּמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁהֶעְתִּיק בְּעִנְיָנֵנוּ רַק דַּעַת הַמְחַבֵּר שָׁם: **(לד)** רִיטְבָּ"א בַּעֲבוֹדָה זָרָה שָׁם (ד"ה והא דאמרינן), עַיֵּן שָׁם: **(לה) וְהֵיכָא שֶׁהָיָה שָׁם גַּם כֵּן נְתִינַת מָעוֹת וְהַמָּעוֹת קִבֵּל מִיַּד הָעֶבֶד, לְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת שָׁם בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל תְּנִי, שָׁרִי, דְּהַחֶנְוָנִי מַקְנֶה חָפְצוֹ לְמִי שֶׁנָּתַן הַמָּעוֹת, וְהַבַּעַל הַבַּיִת אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלוּחוֹ שֶׁל בַּעַל הַמָּעוֹת לְהָבִיא לוֹ הֶחָמֵץ:** **(לו)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י) בְּשֵׁם הָרִיבַ"ש: **(לז)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) עַיֵּן שָׁם: **(לח) רִיבַ"ש. וְכָתַב עוֹד שָׁם, וַאֲפִלּוּ אִם נֵימָא שֶׁאֵין הַיִּשְׂרָאֵל רוֹצֶה שֶׁיִּקְנֶה לְעַצְמוֹ מִשּׁוּם אִסּוּרָא, מִכָּל מָקוֹם חֲמֵצוֹ שֶׁל עַכּוּ"ם בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאַחֲרָיוּתוֹ עָלָיו, אָסוּר.** [רְצוֹנוֹ לוֹמַר, וְזֶה נַמִּי אִם יְאַבֵּד הֶחָמֵץ יַגִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל הֶפְסֵד מִזֶּה, דְּיִצְטָרֵךְ לְהַחְזִיר הַדָּמִים לְעַכּוּ"ם הַשּׁוֹלְחוֹ. וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה עָלָיו הַמִּשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ פֶּרֶק ד' מֵהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה הֲלָכָה ג', אֵינוֹ רַק עַל לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָרִיבַ"ש מַה שֶּׁכָּתַב 'וַהֲרֵי הוּא בִּרְשׁוּת הַכּוּתִי הָרִאשׁוֹן', אֲבָל בְּעִקַּר הַדִּין דִּבְרֵי הָרִיבַ"ש נְכוֹנִים]: **(לט)** הַגְּרַ"ז (סכ"ז): **(מ) פְּרִי מְגָדִים** (א"א סק"י), **וְכַוָּנָתוֹ הוּא בֵּין מִפְּשִׁיעָה וּבֵין מִגְּנֵבָה וַאֲבֵדָה. וְנִרְאֶה דְּבָעִינַן שֶׁיַּתְנֶה שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלָיו אַחֲרָיוּת [וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי דְּדֵי אֲפִלּוּ אִם מַתְנֶה שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלָיו מִגְּנֵבָה וַאֲבֵדָה,** דְּיֵשׁ רַבְּוָותָא דִּסְבִירִי לְהוּ דְּדֵי בָּזֶה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ת"מ (ס"א), וּבִלְאַחַר הַפֶּסַח שֶׁהוּא רַק קְנָסָא דְּרַבָּנָן יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה], דְּבִסְתָמָא כֵּיוָן דְּנָתַן לוֹ הָעַכּוּ"ם מָעוֹת, דַּעְתּוֹ שֶׁיִּתֵּן לוֹ עֲבוּר זֶה הַסְּחוֹרָה אוֹ שֶׁיַּחְזִיר לוֹ מְעוֹתָיו: **(מא) וְהוּא הַדִּין לִקְבֹּעַ לוֹ קֹדֶם פֶּסַח עַל זֶה:** **(מב)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) לְתֵרוּץ קַמָּא שֶׁל הַתּוֹסָפוֹת (פסחים כב: ד"ה ואבר), וְכֵן כָּתַב בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) לְדִינָא וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו"ע הרב (שם) כתב שאע"פ שהניחו בביתו לא תקנה חצירו, שאין חצירו של אדם קונה לו בעל כרחו [ולא הצריך לומר בפירוש שאינו רוצה לקנות].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

כ שָׁם בְּשֵׁם הַתּוֹסֶפְתָּא (פרק ב ה"ח).

יְהוּדִי * בְּפֶסַח (כד) **כְּדֵי שֶׁיְּבַשֵּׁל בּוֹ חָמֵץ,** (כה) **כ אֲבָל מַשְׂכִּיר לוֹ חֲמוֹר לְהָבִיא עָלָיו** (יד) [יד] **חָמֵץ.** הַגָּהּ: (כו) **וְיֵשׁ מַתִּירִין לְהָחֵם חַמִּין בִּכְלִי חָמֵץ** (כז) **וְלִרְחֹץ בָּהֶן, וְכֵן שְׁאָר צָרְכֵי** (טו) [טו] **הֲנָאָה בִּכְלִי חָמֵץ,** (כח) **וְכֵן הוּא הַמִּנְהָג** (תוספות פרק אין מעמידין (ע"ז לב. ד"ה והא הכא) ומרדכי פרק כל שעה (פרק ג סי' תקם)):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

יְהוּדִי, יֹאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי אַחַר שֶׁבְּחָדֶר זֶה יֵשׁ לְאֵינוֹ יְהוּדִי הַרְבֵּה דְּבָרִים וְיֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁיִּשְׁטְפוּ הַמַּיִם הַצֵּל אוֹתָם לְחָדֶר אַחֵר, וְזֶכִין לְאָדָם שֶׁלֹּא בְּפָנָיו, עַיֵּן שָׁם: [יד] **חָמֵץ.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וּבְשׁוּ"ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּתַב יָד (ח"ב) סִימָן י"ד כָּתַב, מִי שֶׁשָּׂכַר רַחַיִם מִן הַשַּׂר וְטוֹחֲנִין בּוֹ חָמֵץ דְּהֵינוּ מֵאלְצִי"ן, וְנוֹתְנִין לַמַּחֲזִיק מִדָּה מִכָּל טְחִינָה, אָסוּר לְקַבֵּל הַמִּדָּה בְּפֶסַח, וְלֹא דָּמֵי לְמַה שֶּׁכָּתַב בְּהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִיּוֹת (חמץ ומצה פ"א אות ג) יִשְׂרָאֵל שֶׁקָּנָה חֹק כו', דְּהָתָם לֹא קִבֵּל כְּלוּם בְּפֶסַח כו', אֲבָל בְּנִדּוֹן זֶה שֶׁיְּקַבֵּל הַיִּשְׂרָאֵל בְּפֶסַח הֶחָמֵץ וְנַעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ, פְּשִׁיטָא שֶׁהוּא עוֹבֵר וְאָסוּר לְקַבְּלוֹ, וְאִם קִבֵּל, עוֹבֵר עָלָיו וְאָסוּר אַחַר הַפֶּסַח, וְדָמֵי לְמַה שֶּׁכָּתַב הַטּוּר וְהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִיּוֹת (שם) בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לוֹ תַּנּוּר כו'. וְאֵין נִרְאֶה לְחַלֵּק בֵּין כְּשֶׁהַתַּנּוּר שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּבֵין שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל שְׂכָרוֹ, דִּפְשִׁיטָא דִשְׂכִירוּת יוֹמָא מִמְכָּר הוּא, וְהָוֵי מַמָּשׁ כַּנִּדּוֹן דְּהָתָם, דְּהָכָא נַמִי יֵשׁ לְהַיִּשְׂרָאֵל גִּזְבָּר בְּהָרַחַיִם שֶׁהוּא הַטּוֹחֵן וּמְקַבֵּל הֶחָמֵץ עֲבוּרוֹ, וְעַיֵּן שָׁם שֶׁנִּרְאֶה מִדְּבָרָיו דַּאֲפִלּוּ לֹא נָתְנוּ לוֹ בְּפֶסַח, כֵּיוָן שֶׁכֹּךְ מִנְהָגָם, אִם כֵּן יֵשׁ לוֹ לַיִּשְׂרָאֵל חָמֵץ אֵצֶל הָאֵינוֹ יְהוּדִי וְעוֹבֵר עָלָיו. וְלֹא דָּמֵי לְאִם יֵשׁ לוֹ חוֹב חָמֵץ אֵצֶל הָאֵינוֹ יְהוּדִי דְּשָׁרִי, דְּהָתָם לֹא זָכָה הַיִּשְׂרָאֵל מֵעוֹלָם כֵּיוָן שֶׁאֵין הֶחָמֵץ מְיֻחָד אֵיזֶהוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהוּא נוֹתֵן לוֹ אֵיזֶה חָמֵץ שֶׁיִּרְצֶה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא נוֹתֵן לְהַיִּשְׂרָאֵל מֵאוֹתָן שֶׁאוֹפֶה וּמְיַחֵד לוֹ אוֹתָן כִּכָּרוֹת כו'. וְאַף שֶׁכָּתַב שָׁם וְיֵשׁ לִדְחוֹת דִּלְעוֹלָם מַיְירֵי שֶׁגִּזְבָּר שֶׁל הַיִּשְׂרָאֵל [קִבֵּל הַכִּכָּרוֹת כְּבָר], וַאֲפִלּוּ הָכִי צָרִיךְ לְמִנְהָגָם, דִּבְלָאו הָכִי כֵּיוָן שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל אֵינוֹ מְחַיֵּב לְקַבֵּל כִּכָּרוֹת בִּשְׂכָרוֹ אֶלָּא אִם יִרְצֶה, צָרִיךְ לִתֵּן לוֹ מָעוֹת, לֹא הָוֵי הֶחָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כֵּיוָן דְּאִם רוֹצֶה אֵינוֹ נוֹטְלוֹ לָכֵן צָרִיךְ לְמִנְהָגָם כו', מִכָּל מָקוֹם לֹא שַׁיָּךְ זֶה לְעִנְיַן מֵאלְצִי"ן, כֵּיוָן שֶׁהַחִיּוּב הוּא רַק עַל מִדָּה מֵאלְ"ץ וְלֹא עַל מָעוֹת כְּלָל, אִם כֵּן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל מִיָּד אֶלָּא לְאַחַר הַפֶּסַח, הֲרֵי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בַּמֵּאלְצִי"ן מִדָּה שֶׁלּוֹ, וְהָוֵי לֵיהּ כְּשֻׁתָּף בְּמֵאלְצִי"ן אֵלּוּ וְאָסוּר. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תמ"ח (סק"א) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַחֹק יַעֲקֹב (שם סק"ב) וְשֶׁאֲגַת אַרְיֵה (סי' פט, צ) בְּדִין שֻׁתָּפוּת לְעִנְיַן הַחֵלֶק שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, דְּמֻתָּר מִטַּעַם בְּרֵרָה, עַיֵּן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹמַר הֵיכָא שֶׁזְּכוּת בַּעַל הָרַחַיִם הוּא עַל אֹפֶן שֶׁהַבְּרֵרָה בְּיָדוֹ, אוֹ לָקַחַת מִדָּה אוֹ לִקַּח מָעוֹת סַךְ כָּךְ וְכָךְ, וְלֹא בֵּרֵר בְּפֶסַח אֵיזֶה יִקַּח בִּשְׂכָרוֹ אִם מֵאלְצִי"ן אוֹ מָעוֹת, שׁוּב רַשַּׁאי אַחַר הַפֶּסַח לִקַּח גַּם מֵאלְצִי"ן, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל לְעִנְיַן הַכִּכָּרוֹת כֵּיוָן שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ לִקַּח מָעוֹת שׁוּב אֵין הֶחָמֵץ מְיֻחָד לוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּלֵית לֵיהּ לְמִשְׁבַּק הַתֵּרָא, וְיִקַּח מָעוֹת כֵּיוָן שֶׁעַל כָּל פָּנִים בְּפֶסַח סְפֵיקָא הָוֵי, וְאִם כֵּן יֵשׁ לוֹמַר שֶׁאִם יִקַּח עַתָּה מֵאלְצִי"ן הֲבָרֵר הַדָּבָר לְמִפְרַע שֶׁלָּכָךְ הָיָה עוֹמֵד בִּתְחִלָּה, וּבְדִיעֲבַד שֶׁלָּקַח מֵאלְצִי"ן, אֵין לְהַחְמִיר בְּאִסּוּר חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח דְּרַבָּנָן. וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה גַּם אִם שָׂכַר בְּעִנְיָן זֶה שֶׁיִּקַּח אוֹ מִדָּה אוֹ מָעוֹת, יֵשׁ לוֹ לִמְכֹּר קֹדֶם פֶּסַח, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּ"ח (ס"ג) דִּלְאַהֲדוֹרֵי לְמֶעֱבַד בְּהֶתֵּר גָּמוּר טְפֵי עָדִיף, וּבְלָאו הָכִי יֵשׁ לַעֲשׂוֹת כֵּן מֵחֲמַת מְלֶאכֶת יוֹם טוֹב וְחֹל הַמּוֹעֵד. וְעַיֵּן בַּטַּ"ז (סק"ז). וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת בֵּית יַעֲקֹב סִימָן נ"א מַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיַן הַנְהָגַת הָאָרֶעְנְדֶ"ס בִּמְכִירַת הַמֵּאלְצִין שֶׁלּוֹקְחִין הַמִּדָּה בְּפֶסַח, עַיֵּן שָׁם: [טו] **הֲנָאָה.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן שָׁם בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ז' בְּהַגָּהַת בֶּן הַמְחַבֵּר

בַּאֵר הֵיטֵב

אֲבָל תַּנּוּר כְּשֶׁאוֹפִין בּוֹ כְּבָר הַסַּק וְאֵינוֹ בָּלוּעַ מֵחָמֵץ. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא). כָּתַב עֲטֶרֶת זְקֵנִים אֲבָל שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת קֹדֶם פֶּסַח מֻתָּר בְּכָל עִנְיָן, עַיֵּן שָׁם: (יד) **חָמֵץ.** הַסְכָּמַת אַחֲרוֹנִים דְּהָכָא מַיְירֵי שֶׁשָּׂכַר סְתָם, וְלֹא מְפָרֵשׁ לְהָבִיא עָלָיו חָמֵץ, עַיֵּן שָׁם. כָּתַב הַבַּ"ח (ס"ג) מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין בִּמְדִינַת פּוֹלִין שֶׁיְּהוּדִים שׂוֹכְרִין אוֹרֶנְדְּ"י מֵהַשָּׂרָרָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יוֹרוֹת וְרַחַיִם, שֶׁלּוֹקְחִין מִכָּל שֵׁכָר שֶׁמְּבַשְּׁלִין מִדָּה, וְכֵן לוֹקְחִין מִדָּה מֵאלְ"ץ מִכָּל מִי שֶׁטּוֹחֵן מֵאלְ"ץ, דְּאִם הַיִּשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְתַקֵּן הַיּוֹרוֹת וְהָרַחַיִם כְּשֶׁמִּתְקַלְקְלִין, אָז הֵם בִּרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל, וְאָסוּר לְקַבֵּל אֲפִלּוּ מָעוֹת בִּשְׂכָרוֹ, כֵּיוָן דְּמִנְהָגָם לָתֵת חָמֵץ הָוֵי כְּנֶהֱנֶה מִדְּמֵי חָמֵץ וְאָסוּר. וְאִם יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת וְכֹחַ לִמְנֹעַ מֵהֶם שֶׁלֹּא יְבַשְּׁלוּ כְּלָל, מְחַיֵּב לִמְנֹעַ מֵהֶם, דְּהָוֵי לֵיהּ רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ. וְעַל יְדֵי מְכִירָה שָׁרִי, דְּהַיְינוּ שֶׁיִּמְכֹּר קֹדֶם פֶּסַח לְאֵינוֹ יְהוּדִי כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁיַּגִּיעַ מִשָּׁבוּעַ זוֹ וְיִטֹּל הַדָּמִים, וְאַף עַל פִּי שֶׁנּוֹתֵן לוֹ הָאֵינוֹ יְהוּדִי אַחַר כָּךְ הַמִּדּוֹת, שָׁרִי. וְאִם אֵין הַיִּשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְתַקֵּן הַיּוֹרוֹת וְהָרַחַיִם, דַּי שֶׁיַּתְנֶה קֹדֶם פֶּסַח כְּמוֹ בְּסָעִיף ב'. וְאִם אֵין לוֹ עִם מִי שֶׁיַּתְנֶה, הָוֵי לֵיהּ כְּדִיעֲבַד וְשָׁרִי בְּלֹא תְּנַאי. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן טַ"ז (סק"ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): (טו) **הֲנָאָה.** כְּגוֹן לָשׁוּם בּוֹ צוֹנֵן דֶּרֶךְ עֲרַאי בְּיָבֵשׁ, אוֹ דָּבָר לַח בְּמִידֵי דְּלָאו בַּר אֲכִילָה כְּגוֹן רְחִיצָה, וְדַוְקָא אִם הוּא עֲרַאי שֶׁלֹּא חָיְישִׁינַן לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ שִׁמּוּשׁ אַחַר. חֹק יַעֲקֹב (ס"ק יד). וְרַשֵּׁ"ל (יש"ש חולין פ"ח סי' מו) אוֹסֵר, רַק לָחֹף הָרֹאשׁ. וְעַיֵּן שׁוּ"ת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן (ו') [ז'] בִּיהוּדִי שֶׁהָיָה שָׂכִיר לְשָׁנָה עַל שְׁמִירַת הַיַּיִן וְשֵׁכָר, אִי מֻתָּר לִשְׁמֹר וּלְקַבֵּל הַמָּעוֹת בְּעַד הַשֵּׁכָר בְּפֶסַח, עַיֵּן שָׁם:

בַּאוּר הֲלָכָה

* **בְּפֶסַח. וּמוּכָח מִשֻּׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ"ז** (סי"ב) **דִּבְרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ, לֵיכָא הֶתֵּר דְּהָאָגוּר** (סי' תשד) **בְּמַשְׂכִּירוֹ קֹדֶם פֶּסַח, וּבְכָל גַּוְנֵי אִסּוּר. אָכֵן מִבַּ"ח** (ס"ג) **מִשְׁמַע דְּבֵין בְּמִשְׁתַּכֵּר וּבֵין בְּרוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ, בְּכָל גַּוְנֵי אִיכָּא לְהַתִּיר הֵיכִי שֶׁהָיָה קֹדֶם שְׁלֹשִׁים** [וְהוּא כָּתַב כֵּן כְּפִי גִּרְסָתוֹ בָּאָגוּר, וְהוּא הַדִּין לְהָנֵי דְּגָרְסִי בּוֹ קֹדֶם פֶּסַח], וְכֵן כָּתַב בַּמְּקוֹר חַיִּים (שם). **וְדַע עוֹד דַּאֲפִלּוּ לְהָנֵי דְּסָבְרֵי דְּאִסּוּר רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שַׁיָּךְ בְּחָמֵץ, הַיְינוּ דַּוְקָא לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד אֵין לְהַחְמִיר,** וּכְמוֹ לְעֵיל סָעִיף ד' בְּמִשְׁתַּכֵּר בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ. וְעַיֵּן חֶמֶד מֹשֶׁה מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּדֵי שֶׁיַּחֲזִיק לוֹ טוֹבָה], כֵּיוָן דְּאֵין הַיִּשְׂרָאֵל מְכַוֵּן שֶׁיַּחֲזִיק לוֹ טוֹבָה, שָׁרִי: **ז** (כד) **כְּדֵי שֶׁיְּבַשֵּׁל בּוֹ חָמֵץ.** מִשּׁוּם (מג) שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל חָמֵץ [שֶׁאִם *) (מד) יִשָּׁפֵךְ הֶחָמֵץ בְּשָׁעָה שֶׁהַכְּלִי עוֹמֵד עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ, יִבָּקַע הַכְּלִי], וַהֲרֵי הוּא כְּנֶהֱנֶה מִן הֶחָמֵץ: (כה) **אֲבָל מַשְׂכִּיר לוֹ חֲמוֹר.** שֶׁהֲרֵי לֹא אִכְפַּת לֵיהּ אִם יְאַבֵּד הֶחָמֵץ. וְהִקְשׁוּ הָאַחֲרוֹנִים, דְּלֵיאָסֵר בֵּין בִּכְלִי בֵּין בַּחֲמוֹר מִשּׁוּם מִשְׁתַּכֵּר בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה שֶׁאָסוּר לְכַתְּחִלָּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּסְּעִיפִים הַקּוֹדְמִים (סעיפים ד"ה).

(מה) [מד] וּמַסְקִי דְּדִין זֶה הוּא לְהַאי שִׁיטָה דְּאֵין אִסּוּר לְהִשְׁתַּכֵּר בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה רַק בַּעֲבוֹדָה זָרָה וְכַדּוֹמֶה, אֲבָל לְפִי מַה דְּנָקְטִינַן לְהַחְמִיר לֶאֱסֹר לְהִשְׁתַּכֵּר לְכַתְּחִלָּה בְּכָל מָקוֹם, הוּא הַדִּין דְּאָסוּר (מו) [מה] גַּם גַּבֵּי חֲמוֹר לְהָבִיא עָלָיו חָמֵץ. וְדַע, דְּגַם לְשִׁיטָה זוֹ דַּוְקָא שֶׁהִשְׂכִּיר בְּפֵרוּשׁ לְהָבִיא עָלָיו חָמֵץ, (מז) [מו] אֲבָל אִם הִשְׂכִּיר סְתָם לִזְמַן וְהֵבִיא עָלָיו חָמֵץ, מֻתָּר, שֶׁהֲרֵי אִם לֹא הוֹלִיךְ עָלָיו שׁוּם דָּבָר גַּם כֵּן הָיָה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לוֹ שְׂכָרוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל (ס"ק יא) גַּבֵּי תַּנּוּר: (כו) **וְיֵשׁ מַתִּירִין לְהָחֵם וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, (מח) [מז] דְּלֹא נֵימָא דְּזֶה גַּם כֵּן כְּעֵין רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל חָמֵץ הַמֻּבְלָע בְּדָפְנֵי הַכְּלִי בִּשְׁבִיל הַכְּלִי [שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ הֲרֵי הוּא רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵמָה, וּמִמֵּילָא כְּמִי שֶׁרוֹצֶה בֶּחָמֵץ הַבָּלוּעַ בְּתוֹכָהּ, שֶׁהֲרֵי אִי אֶפְשָׁר זֶה בְּלִי זֶה], דְּלֹא אָמְרִינַן כֵּן בְּחָמֵץ הַמֻּבְלָע שֶׁאֵינוֹ בְּעַיִן: (כז) **וְלִרְחֹץ בָּהֶם.** אוֹ לָחֹף בּוֹ הָרֹאשׁ, שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ נֶהֱנֶה אֶלָּא מִן הַכְּלִי וְלֹא מֵחָמֵץ הַבָּלוּעַ בְּתוֹכָהּ, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נִפְלָט מִן הַכְּלִי לְתוֹךְ הַחַמִּין. (מט) [מח] וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, דְּדַוְקָא בִּכְלִי הַמְיֻחָד לִרְחִיצָה וְלִכְבִיסָה שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לַאֲכִילָה, אֲבָל בִּכְלִי שֶׁדֶּרֶךְ לִפְעָמִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לַאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה, צָרִיךְ לְהַצְנִיעַ בְּמָקוֹם צָנוּעַ וְאֵין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֲפִלּוּ לִרְחִיצָה וּכְבִיסָה, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לַאֲכִילָה. וּמִכָּל מָקוֹם דֶּרֶךְ אֲרָעִי אֵין לְהַחְמִיר גַּם בָּזֶה, וְיִתְבָּאֵר לְקַמָּן בְּסִימָן תנ"א (ס"ק קלו): (כח) **וְכֵן הוּא הַמִּנְהָג.** וּלְעִנְיַן לִמְכֹּר לְנָכְרִי בְּפֶסַח כֵּלִים חֲמוּצִים, (נ) [מט] יֵשׁ מַתִּירִים, וְגַם כֵּן מִטַּעַם הַנַּ"ל, שֶׁהֲרֵי נֶהֱנֶה רַק מִגּוּף הַכְּלִי וְלֹא מִבָּלוּעַ [אִם לֹא שֶׁהָעַכּוּ"ם נוֹתֵן לוֹ יוֹתֵר בִּשְׁבִיל שֶׁהוּא בָּלוּעַ וִישָׁנָה, דְּאָז נֶהֱנֶה מֵחָמֵץ], [נ] וְיֵשׁ אוֹסְרִים בָּזֶה. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, יִשְׂרָאֵל מַחֲזִיק אָרֶעְנְדֶ"ע מִשַּׁר וְיֵשׁ שָׁם בַּיִת שֶׁעוֹשִׂין שֵׁכָר שֶׁקּוֹרִין מֵאלְ"ץ הוֹי"ז, וּמִנְהָג שֶׁכָּל מִי

*) כפי הנראה נפל כאן שיבוש ושער הציון אות מד שייך לציון מה, וכן הלאה עד ס"ק נ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ז (מג) טוּר: (מד) בַּ"ח (ס"ג) וְהַגְּרָ"א (ס"ק יא) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ח), וּדְלֹא כַּמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) שֶׁרוֹצֶה לִדְחֹק בְּדַעַת הַמְחַבֵּר דְּגַם הוּא אָזֵיל בְּשִׁיטַת הָאוֹסְרִים, וְגַם הַחֹק יַעֲקֹב (ס"ק יב) נִתְקַשֶּׁה עַל תֵּרוּצוֹ, עַיֵּן שָׁם: (מה) בַּ"ח (שם) וְהַגְּרָ"א (שם), וְגַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) מוֹדֶה בָּזֶה לְדִינָא אִם מְפָרֵשׁ לוֹ לְהָבִיא עָלָיו חָמֵץ: (מו) **מָגֵן אַבְרָהָם** (שם) **וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן שָׁם דְּדַעְתּוֹ אֲפִלּוּ אִם הַיִּשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֶׁיָּבִיא עָלָיו חָמֵץ, מִכָּל מָקוֹם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא פֵּרֵשׁ מֻתָּר, אֲבָל כֵּלִים כֵּיוָן שֶׁמִּסְתָּמָא עוֹמְדִים לְבַשֵּׁל בָּהֶן חָמֵץ אֲפִלּוּ סְתָם אָסוּר לְהַשְׂכִּיר:** (מז) מִדַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ב): (מח) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) [בְּשֵׁם מַעְגְּלֵי צֶדֶק (הל' פסח סוף דיני הכשר כלים)] וְהַגְּרַ"ז (סי"ג): (מט) בֵּית מֵאִיר: (נ) כִּסְבָרָא שְׁנִיָּה שֶׁבַּטּוּר, וְכֵן פָּסַק חַיֵּי אָדָם (כלל קכד סי"ז). וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן צ"ד סָעִיף ג' וּבְאַחֲרוֹנִים שָׁם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

תנא דִּינֵי הַגְעָלַת כֵּלִים. וּבוֹ כ״ז סְעִיפִים:

א (א) [א] (א) [א]קְדֵרוֹת (ב) שֶׁל חֶרֶס (ג) (ג) שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם חָמֵץ (ד) כָּל הַשָּׁנָה, (ה) [ב]אֲפִלּוּ אוֹתָם שֶׁעוֹשִׂים בָּהֶם דַּיְסָא וּמִינֵי קְמָחִים, (ג) (ו) מְשַׁפְשְׁפָן הֵיטֵב בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא יְהֵא חָמֵץ נִכָּר בָּהֶם, וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָן לְאַחַר הַפֶּסַח לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בֵּין בְּמִינוֹ בֵּין שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ. (ז) [ג]וּמַצְנִיעָן בְּפֶסַח בְּמָקוֹם (ד) צָנוּעַ שֶׁאֵינוֹ רָגִיל לֵילַךְ שָׁם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּפֶסַח, [ד]וְטוֹב לְסָגְרָם בְּחֶדֶר (ח) וּלְהַצְנִיעַ הַמַּפְתֵּחַ. [ה]אֲבָל הַסֵּק שֶׁיַּסִּיקֵם בָּאֵשׁ, (ט) אֵינוֹ מוֹעִיל לָהֶם וְלֹא לְשׁוּם כְּלֵי חֶרֶס שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם חַמִּין אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא עַל יְדֵי הָאוּר אֶלָּא (י) שֶׁעֵרָה לְתוֹכָהּ רוֹתְחִין. הַגָּהּ: וְיֵשׁ אוֹסְרִים (יא) אֲפִלּוּ (ה) בִּכְלִי שֵׁנִי

א גְּמָרָא פְּסָחִים ל׳ (ע״א). ב כִּשְׁמוּאֵל, הַסְכָּמַת הַפּוֹסְקִים. ג הָרֹא״ש שָׁם (פ״ב סי׳ ו). ד טוּר. ה שָׁם בַּגְּמָרָא (ע״ב).

בְּאֵר הֵיטֵב

א (א) **קְדֵרוֹת.** לָאו דַּוְקָא קְדֵרוֹת, הוּא הַדִּין קְעָרוֹת וּכְלֵי שֵׁנִי [וְהוּא הַדִּין הַנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם עַל יְדֵי עֵרוּי], גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי: (ג) **שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ.** כָּתַב אִסּוּר וְהֶתֵּר כְּלָל נ״ח דִּין (מ״ג) [מ״ו] דְּכֵלִים חֲדָשִׁים שֶׁקּוֹנִין מֵהַשּׁוּק, אֲפִלּוּ כְּלֵי חֶרֶס, אֵין צָרִיךְ לְסַפֵּק בָּהֶן שֶׁמָּא נִשְׁתַּמְּשׁוּ בּוֹ, דְּאֵין דֶּרֶךְ כְּלָל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֵלִים חֲדָשִׁים. אֲבָל כְּלֵי מַתָּכוֹת שֶׁנִּקְנִים מִן הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּבֵיתוֹ, וְאֵינוֹ מַכִּיר בָּהֶן וַדַּאי שֶׁהֵם חֲדָשִׁים, צְרִיכִין מִסָּפֵק לְהַגְעִילָן אוֹ לְלַבְּנָם כְּפִי תַּשְׁמִישָׁן. חֹק יַעֲקֹב (סק״ב): (ג) **מְשַׁפְשְׁפָן.** וְאִם לֹא שִׁפְשְׁפָן קֹדֶם פֶּסַח, מְשַׁפְשְׁפָן תּוֹךְ הַפֶּסַח, אוֹ לְאַחַר הַפֶּסַח כְּדִין לֹא בִּעֵר קֹדֶם פֶּסַח, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר לְעֵיל סִימָן תל״ה (ס״א): (ד) **צָנוּעַ.** וְאוֹתָן שֶׁמַּעֲמִידִים כֵּלִים עַל גֹּבַהּ הַכְּתָלִים לְנוֹי, אֲפִלּוּ גָּבֹהַּ עֲשָׂרָה קוֹמוֹת, אָסוּר. בַּ״ח (ס״א). וְכָתַב טַ״ז (סק״א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וְאֶפְשָׁר דְּנָהֲגוּ כֵּן מִשּׁוּם דְּאֵינָן בְּנֵי יוֹמָם, וְאַף אִם נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם רַבּוּ הַמַּתִּירִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן תמ״ז סָעִיף י׳. [וְטַ״ז הוֹסִיף מֵאַחַר דִּרְגִילִים שָׁם כָּל הַשָּׁנָה לֹא יָבֹא לִטְעוֹת]. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּאוֹתָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן בִּכְלֵי שֵׁנִי אוֹ בְּצוֹנֵן, כְּגוֹן קַנְקַנִּים, דְּאֵין לָחֹשׁ, וְהַמַּחְמִיר תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה. וְעַיֵּן הָרַדְבַּ״ז חֵלֶק א׳ סִימָן ל״ה (ח״ד סי׳ כד). וְעַיֵּן יַד אַהֲרֹן (הגה״ט): (ה) **בִּכְלֵי שֵׁנִי.** [פֵּרוּשׁ, עֵרָה מִכְּלִי רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי וְאַחַר כָּךְ הִנִּיחַ כְּלִי זֶה לְתוֹכוֹ]. וּבִמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה וּמְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב,

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

דְּמַסִּיק שֶׁרַשַּׁאי הַיִּשְׂרָאֵל לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר וְיִקַּח עִמּוֹ עוֹד אֶחָד שֶׁיֵּשֵׁב עִמּוֹ, דְּאָז אֵין לָחֹשׁ דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִנֵּיהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן ער״ה (ס״ב). וּמִטַּעַם רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ אֵין חֵשֶׁשׁ, כְּשֶׁאֵין הַיִּשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה בַּיָּדַיִם רַק יוֹשֵׁב וּמְשַׁמֵּר, וְאֵין בָּזֶה שְׁלִיחוּת, שֶׁאֵין הַיִּשְׂרָאֵל מְמַנֶּה רַק לִקַּח הַמָּעוֹת, לְפִי שֶׁאֵין מַאֲמִין לַמְשָׁרְתִים, עַיֵּן שָׁם:

א [א] **קְדֵרוֹת.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב בְּשׁוּ״ת חֶכֶם צְבִי סִימָן ע״ה הוֹרָאַת הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת שֵׁכָר עוֹשֶׂה בַּבַּיִת הַנַּ״ל וְיִשְׂרָאֵל נוֹטֵל הַשֶּׂכִירוּת, וְאִם יַנִּיחַ לַנָּכְרִים לַעֲשׂוֹת שֵׁכָר בְּפֶסַח, וְאִם כֵּן הֲרֵי הוּא רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ שֶׁל חָמֵץ מֵחֲמַת הַכֵּלִים שֶׁבַּמַּאלְ״ץ הוֹי״ז [שֶׁאִם יִשָּׁפֵךְ הַמַּאלְ״ץ יִבָּקַע הַיּוֹרָה כְּשֶׁעוֹמֶדֶת עַל הָאוּר], וּכְשֶׁיְּקַבֵּל שֵׁכָר הֲרֵי הוּא מִשְׁתַּכֵּר בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה, וְעוֹד יוֹתֵר כֵּיוָן שֶׁהַמִּנְהָג תָּמִיד לָתֵת מִדָּה מַאלְ״ץ בְּשֵׁכָר וְלֹא מָעוֹת, אִם כֵּן כְּשֶׁעוֹשֶׂה הָעַכּוּ״ם הַשֵּׁכָר כְּבָר זָכָה יִשְׂרָאֵל בְּמִדָּה מַאלְ״ץ, וְאַף שֶׁנּוֹתֵן לוֹ זֹאת אַחַר פֶּסַח אָסוּר, דְּהָוֵי לֵיהּ חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, וְכָתְבוּ שֶׁיִּמְכֹּר הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּמַּאלְ״ץ הוֹי״ז לְאֵינוֹ יְהוּדִי, אוֹ (נא) יַשְׂכִּיר עַל אֵיזֶה שָׁבוּעוֹת כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי הַפֶּסַח בְּהַבְלָעָה, וְשָׁרִי. וְאִם לֹא חָכַר מִן הַשַּׂר גּוּף הַמַּאלְ״ץ הוֹי״ז רַק חָכַר מִמֶּנּוּ שְׂכַר הַמִּדּוֹת, דְּהַיְנוּ שֶׁהַמִּדּוֹת שֶׁנּוֹתְנִים הָעוֹשִׂים יִהְיוּ שַׁיָּכִים לוֹ, דַּי (נג) שֶׁיְּצַוֶּה לְהָעוֹשִׂים שֵׁכָר שֶׁלֹּא יַפְרִישׁוּ הַמִּדּוֹת בְּפֶסַח, רַק יִכְתְּבוּ בְּפִנְקָסָם לוֹ שֶׁטָּחֲנוּ בְּפֶסַח,

וְאַחַר הַפֶּסַח יִגְבֶּה מֵהֶם, וְכֵן הַדִּין בְּמַחֲזִיק רַחַיִם בָּאָרֶעְנְדֶ״ע:

א (א) **קְדֵרוֹת.** וְהוּא הַדִּין (א) קְעָרוֹת שֶׁתַּשְׁמִישָׁן עַל יְדֵי עֵרוּי, וּכְלֵי שֵׁנִי, גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי: (ב) **שֶׁל חֶרֶס.** וְהוּא הַדִּין (ג) שְׁאָר כֵּלִים שֶׁאֵינָם שֶׁל חֶרֶס, אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְהַגְעִילָן אוֹ לְלַבְּנָן, גַּם כֵּן אֶפְשָׁר בְּהַאי תַּקַּנְתָּא לְשַׁפְשְׁפָן וּלְקַיְּמָן עַד אַחַר פֶּסַח, אֶלָּא שֶׁדִּבֵּר בַּהֹוֶה, דְּבִשְׁאָר כֵּלִים כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם תַּקָּנָה אֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן רַק מַגְעִילָן אוֹ מְלַבְּנָן, וּכְדִלְקַמֵּיהּ: (ג) **שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם וְכוּ׳.** וְכֵלִים חֲדָשִׁים שֶׁקּוֹנִין (ג) מֵהַשּׁוּק, אֲפִלּוּ כְּלֵי חֶרֶס, אֵין צָרִיךְ לְסַפֵּק בָּהֶם שֶׁמָּא נִשְׁתַּמְּשׁוּ בּוֹ, דְּאֵין דֶּרֶךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֵלִים חֲדָשִׁים, וְאֵין צָרִיךְ אֶלָּא טְבִילָה בִּכְלֵי מַתָּכוֹת. [א]אֲבָל כַּאֲשֶׁר נִקְנִים מִן הַנָּכְרִי בְּבֵיתוֹ, וְאֵינוֹ מַכִּיר בָּהֶן וַדַּאי שֶׁהֵם חֲדָשִׁים, אִם הֵם כְּלֵי מַתָּכוֹת צָרִיךְ מִסָּפֵק לְהַגְעִילָן אוֹ לְלַבְּנָן כְּפִי תַּשְׁמִישָׁן [מִלְּבַד מַה שֶּׁצָּרִיךְ לְטָבְלָן], וְאִם הֵם כְּלֵי חֶרֶס צָרִיךְ שְׁבִירָה מִסָּפֵק: (ד) **כָּל הַשָּׁנָה.** וְהוּא הַדִּין אֲפִלּוּ נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם חָמֵץ תּוֹךְ הַפֶּסַח, דַּי בְּדִיעֲבַד בְּשִׁפְשׁוּף הֵיטֵב, וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָן עַד אַחַר הַפֶּסַח, כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּרֵישׁ סִימָן תמ״ז (ס״א) [חֹק יַעֲקֹב (סק״ד) וּלְבוּשֵׁי שְׂרָד (ד״ה חמץ)]. וּבִפְרִי מְגָדִים (א״א סק״א) מְפַקְפֵּק אִם בִּשֵּׁל בָּהֶם בִּשְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אוֹ בִּשְׁמִינִי שֶׁל פֶּסַח לְדִידָן בְּחוּץ לָאָרֶץ, בְּעוֹד שֶׁהַכְּלִי בֶּן יוֹמוֹ, שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, עַיֵּן שָׁם: (ה) **אֲפִלּוּ אוֹתָם שֶׁעוֹשִׂין וְכוּ׳.** כְּלוֹמַר, (ד) דְּאָז הֵם בְּלוּעִים הַרְבֵּה חָמֵץ, וְאִם יְבַשֵּׁל בָּהֶם אַחַר הַפֶּסַח בְּוַדַּאי לֹא יִהְיֶה שִׁשִּׁים נֶגְדָּם, אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר. וְהַטַּעַם, דַּאֲנָן קַיְּמָא לָן דְּחָמֵץ לְאַחַר הַפֶּסַח מִן הַתּוֹרָה מֻתָּר, וְאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִשּׁוּם קְנָסָא דְּקָנְסוּ חֲכָמִים עַל מַה שֶּׁהִשְׁהָה הֶחָמֵץ, וְלֹא קָנְסוּ אֶלָּא עַל הֶחָמֵץ שֶׁהוּא בְּעֵינֵיהּ, אֲבָל עַל מַה שֶּׁבָּלוּעַ בַּכְּלִי לֹא קָנְסוּ, וּלְפִיכָךְ מֻתָּר אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה לְבַשֵּׁל בָּהֶם אַחַר כָּךְ: (ו) **מְשַׁפְשְׁפָן.** וְאִם לֹא שִׁפְשְׁפָן קֹדֶם פֶּסַח, מְשַׁפְשְׁפָן (ה) תּוֹךְ הַפֶּסַח (ו) אוֹ לְאַחַר פֶּסַח, כְּדִין לֹא בִּעֵר קֹדֶם פֶּסַח הַמְבֹאָר בְּסִימָן תל״ה (ס״א): (ז) **וּמַצְנִיעָן וְכוּ׳.** יֵשׁ נוֹהֲגִין לְסַדֵּר כְּלֵי בְּדִיל שֶׁל חָמֵץ בְּתוֹךְ הַבַּיִת בְּגֹבַהּ הַכֹּתֶל בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יַד אָדָם מַגַּעַת לְשָׁם, וְהֵם סְדוּרִין כָּל יְמֵי הַפֶּסַח לְנוֹי, (ז) וְאֵין לִמְחוֹת בְּיָדָם. וְאַף עַל פִּי שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁגָּזְרוּ עָלָיו חֲכָמִים מֵחֲמַת חֲשָׁשׁ שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, לֹא חִלְּקוּ בִּגְזֵרָתָם וְאָסְרוּ אֲפִלּוּ הִגְבִּיהַּ אוֹתוֹ הַדָּבָר עֶשֶׂר קוֹמוֹת, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן רע״ה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁאֵינָן בְּנֵי יוֹמָן מִבְּלִיעַת הֶחָמֵץ בְּשָׁעָה שֶׁמְּסַדְּרִין אוֹתָן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּאוֹתָן שֶׁרֹב תַּשְׁמִישָׁן בִּכְלֵי שֵׁנִי אוֹ בְּצוֹנֵן כְּגוֹן קַנְקַנִּים, אֵין לָחֹשׁ, (ח) וּמִכָּל מָקוֹם הַמַּחְמִיר בָּזֶה תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה: (ח) **וּלְהַצְנִיעַ הַמַּפְתֵּחַ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, דְּאִם יָבֹא לְחַפֵּשׂ אַחַר הַמַּפְתֵּחַ יִזְכֹּר שֶׁהוּא פֶּסַח: (ט) **אֵינוֹ מוֹעִיל וְכוּ׳.** דְּהֶסֵּק שֶׁהוּא (ט) רַק מִבַּחוּץ אֵינוֹ מוֹעִיל לְהַפְלִיט אֶת הַבְּלִיעָה: (י) **שֶׁעֵרָה לְתוֹכוֹ רוֹתְחִין.** כְּגוֹן קְעָרוֹת, דְּדֶרֶךְ לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם מֵהַקְּדֵרוֹת: (יא) **אֲפִלּוּ בִּכְלֵי שֵׁנִי.** פֵּרוּשׁ,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נא) מְקוֹר חַיִּים (חי׳ ס״ק יב): (נג) מָגֵן אַבְרָהָם (שם), וּכְמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ הַלְּבוּשֵׁי שְׂרָד דְּבָרָיו. וּמִכָּל מָקוֹם **גַּם לְפֵרוּשׁ זֶה אֵינוֹ בָּרוּר,** דְּאַף שֶׁבְּאֹפֶן זֶה לֹא שַׁיָּךְ רוֹצֶה בְּקִיּוּמוֹ, שֶׁהֲרֵי אֵין לוֹ שׁוּם שַׁיָּכוּת לְהַבַּיִת וְכֵלָיו, וּכְמוֹ כֵן חֲלִיפֵי חָמֵץ לֹא שַׁיָּיכָא, מִכָּל מָקוֹם **הֲרֵי מִשְׁתַּכֵּר הוּא בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה שֶׁאָסוּר,** וַאֲפִלּוּ נוֹתֵן לוֹ שְׂכִירוּתוֹ לְאַחַר הַפֶּסַח. **וּבְשֻׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ״ז** (סט״ו) **מְתַקֵּן זֶה קְצָת, דְּאֵינוֹ זוֹכֶה הַמִּדּוֹת מִיַּד הַנָּכְרִים, אֶלָּא הַמִּדּוֹת שַׁיָּכִים לְהַשַּׂר וְהוּא זוֹכֶה מִמֶּנּוּ, וְאִם כֵּן הוּא אֵינוֹ מִשְׁתַּכֵּר בְּאִסּוּרֵי הֲנָאָה רַק הַשַּׂר. וַעֲדַיִן אֵינוֹ בָּרוּר, וְצָרִיךְ עִיּוּן.** וְעַיֵּן בְּהַגְּרַ״ז סָעִיף ט״ו וְסָעִיף ט״ז:

א (א) **הַיְינוּ דְּצָרִיךְ לְשַׁפְשְׁפָן וּלְהַצְנִיעָן, וְנָקַט קְדֵרוֹת דְּהֵם גַּם כֵּן מֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָן:** (ג) אַחֲרוֹנִים: (ג) אִסּוּר וְהֶתֵּר (כלל נח סמ״ו), וְהוּבָא בָּאַחֲרוֹנִים. וְעַיֵּן יוֹרֶה דֵעָה סוֹף סִימָן קכ״ב (סי״ב), וְאֵין סְתִירָה לָזֶה: (ד) עוֹלַת שַׁבָּת (סק״א): (ה) חֹק יַעֲקֹב (סק״ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ו) רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אִם עָבַר וְלֹא שִׁפְשְׁפָן בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, מְחֻיָּב עַל כָּל פָּנִים לְאַחַר הַפֶּסַח, דְּהַמַּשֶּׁהוּ שֶׁיֵּשׁ בְּעֵין חָל עָלָיו אִסּוּר חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח: (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וְחֹק יַעֲקֹב (סק״ז) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) וּפְרִי חָדָשׁ (ד״ה ומה שכתב ומצניען), דְּלֹא כַּבַּ״ח (ס״א): (ח) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּפְרִי חָדָשׁ (שם): (ט) גְּמָרָא (ל:):

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״ה) כתב: אבל אם נכנס לבית הנכרי ליקח ממנו כלים חדשים לא יקח אלא כלי חדש שמכיר בו היטיב שלא נשתמש בו עדיין, אבל אם יש להסתפק שמא נשתמש בו פעם אחת אף שהוא נראה חדש אין ללקחו אלא אם כן הנכרי מסיח לפי תומו שלא נשתמש בו עדיין, או שהוא לוקח כלי אחד מתוך הרבה כלים כמו שנתבאר ביורה דעה סימן קכ״ב וכו׳, ומכל מקום בכלי זכוכית יש להתיר לקנות הצלולים אפילו אין הנכרי מסיח לפי תומו ואינו לוקח כלי מתוך הכלים דכיון שהם צלולים בודאי לא נשתמש בהם עדיין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah